

Santuari del Corredor

Dosrius

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Veïnat del Far, s/n - Zona del Far
Emplaçament Dalt del cim del Corredor, per la carretera que va des del coll de can Bordoï (Llinars) al santuari
Alçada: 632m

Coordenades:

Latitud: 41.62643
Longitud: 2.47997
UTM Est (X): 456681
UTM Nord (Y): 4608431

Classificació

Número de fitxa 08075-6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Gòtic Modern Renaixement
Segle XVI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPAC 8554
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religió
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Barcelona
Autor de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dv., 01/12/2017 - 01:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per dos volums aïllats delimitats per una tanca de pedra, creant un recinte tancat de planta rectangular, amb el pati pavimentat i els accessos principals a les bandes de llevant i ponent. Aquests accessos es fan mitjançant dos portals rectangulars amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes (a la banda de migdia hi ha un altre portal de les mateixes característiques, però de dimensions més petites). El volum principal està format per l'església i l'hostatgeria, que estan adossades i situades a la banda de tramuntana del recinte. Es tracta d'una església de planta de creu llatina d'una sola nau, amb dues capelles laterals i un absis poligonal capçat a llevant (i reforçat amb contraforts exteriors de pedra). La nau està coberta per una volta de creueria de tres trams, separats per arcs torals apuntats adovellats. Els nervis de les voltes es tanquen amb claus esculpides i es recolzen en culs de llàntia esculpits amb imatges figuratives. L'absis està cobert amb una volta de creueria radial, amb els culs de llàntia i la clau esculpits. Les capelles laterals també estan cobertes amb voltes de creueria (amb clau superior i capitells esculpits amb testes humanes) i s'obren a la nau mitjançant arcs de mig punt adovellats, lleugerament apuntats. El temple s'ilumina mitjançant un únic òcul circular situat a l'absis i una finestra d'arc de mig punt, tot i que el magnífic retaule renaixentista les amaga. Darrera del retaule, i amb accés des dels laterals del mateix, hi ha un cambril amb la imatge de la Mare de Déu, al que s'accedeix mitjançant unes escales de pedra de dos trams (pujada i baixada). Dins del cambril, el mur de llevant de l'absis està forrat amb un plafó de ceràmica vidrada. L'espai presbiterial està tancat amb una gran reixa de ferro decorat. Als peus del temple hi ha el cor, cobert per volta de canó i obert a la nau mitjançant una balconada amb reixa de ferro i impostes motllurades als laterals. Sota seu, un arc rebaixat adovellat amb els brancals fets en carreus dona accés a l'hostatgeria. La façana principal, orientada a migdia, presenta una portada rectangular amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda plana amb un petit arc conopial. Damunt seu hi ha una petita fornícula d'arc de mig punt amb la imatge de la Mare de Déu i el nen. Aquesta façana està protegida per un porxo cobert amb volta rebaixada i amb l'arc obert al pati adovellat. Aquesta estructura forma part de l'hostatgeria. Al costat de l'accés principal, al bell mig del mur de migdia de l'església, hi ha el campanar. És de planta quadrada, està dividit en tres registres i bastit amb carreus de pedra granítica completament regulars i disposats en filades. Els registres estan separats mitjançant impostes motllurades. Destaca el segon nivell, amb quatre obertures (una a cada façana) d'arc apuntat on hi ha les campanes. La part superior presenta una coberta plana emmerletada i quatre gàrgoles de pedra situades als angles i esculpides amb temàtica zoomòfica. Al costat de ponent de la nau hi ha adossada l'hostatgeria, avui restaurant. Es tracta d'un edifici de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab a dues vessants i distribuït en planta baixa i pis. En general presenta obertures rectangulars emmarcades amb carreus de pedra i les llindes planes, tot i que les de la façana de ponent són fetes amb maons.

Observacions:

A l'extrem sud-est del pati hi ha un volum aïllat rectangular, amb teulada de dues vessants i un únic nivell, utilitzat com a punt d'informació del Parc del Montnegre i el Corredor. A l'interior del pati, al costat del portal d'accés de la banda de ponent, hi ha un pou de pedra recentment restaurat. Per contra, a la cantonada sud-oest, hi ha un brocal de pou procedent del Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona, que mai ha estat utilitzat. Altres denominacions relacionades amb l'edifici: Santuari de la Mare de Déu del Corredor, Santuari de la Mare de Déu del Socors. L'element està inclòs dins dels límits del Parc del Montnegre i el Corredor.

Història

Segons la documentació de la Cúria diocesana de Barcelona datada l'any 1590, la fundació del Santuari del Corredor s'atribueix a Salvi Arenes, pagès de la parròquia de Sant Andreu del Far, pels voltants de l'any 1530. Pel que sembla, aquest personatge havia construït, amb llicència expressa del bisbe, una capelleta dedicada a Nostra Senyora del Socors a la muntanya del Corredor, en les terres i parceries que tenia en comú amb en Bosch, un altre pagès veí de la mateixa parròquia (ambdós topònims estan relacionats amb dues destacades masies del terme). Es tractava d'una obra petita i senzilla bastida en pedra i morter de fang, i coberta amb una encavallada de fusta i teulada seca. Amidava uns trenta pams de llarg per vint d'ample (uns 6 x 4 m) i estava equipada amb un retaule, una campana i una imatge de Nostra Senyora del Socors. Estava sota la supervisió d'un ermità. Amb l'arribada de mossèn Bernat Penitència (entre 1540-42), el santuari quedà força transformat. La capella fou enderrocada i es bastí un edifici de nova planta més espaiós, amb una fàbrica de pedra i morter de calç d'una sola nau coberta amb una volta de creueria de dos trams. També edificà una casa suficient per allotjar l'ermità i, si convenia, alguns pelegrins. Posteriorment, entre els anys 1563 i 1565, hi hagué un nou ermità, mossèn Leonard Claus. Aquest religiós fou qui donà al santuari l'entitat i la fesomia definitives, tot transformant la construcció en un conjunt notable, en bona part conservat fins avui. Aquest conjunt ja estava edificat l'any 1590. D'aquesta época data també el magnífic retaule renaixentista present a l'altar major. Posteriorment, l'any 1715 es va construir el cambril del presbiteri, reformant el reraltar i el retaule. L'any 1991 es creà una junta integrada per l'actual rector i un representant de cadascun dels municipis que tradicionalment visiten el santuari. Aquesta junta ha realitzat diverses actuacions a fi de restaurar l'edifici.

Bibliografia

ABRIL I FIGUERAS, Mn. Jaume (2011). Santuari del Corredor de la Mare de Déu del Socors. Origen, història i restauració del santuari. [S.l.]: Santuari del Corredor de la Mare de Déu del Socors. Parròquia de St. Andreu d'Alfar. ALBERT, Esteve (1989). La guerra civil a Canyamars (1936-1950) i els senyors de Barcelona. Argentona: L'Aixernador, p. 52-54. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1989). "El Santuari del Corredor". El Comú, núm. 10, p. 12-15. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1995). Una ullada al passat: història gràfica de Dosrius, Canyamars i el Far (1900-1975). [Dosrius]: Ajuntament de Dosrius, p. 248. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (2004). "Un amplíssim i innovador estudi del retaule i del Santuari del Corredor". Duos Rios, núm. 1, p. 84-88. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.R.05/005. AMAT I TEIXIDÓ, Jordi (2014). Retalls de la Guerra Civil al Maresme (1936-1939). Canet de Mar: Els 2 Pins, p. 490. A.T.R (1984). Aplec del Corredor dilluns de Pasqua, 23 d'abril del 1984. Mataró: Castellà. BONET I GARÍ, Lluís (1983). Les Masies del Maresme. Barcelona: Montblanc-Martín, C.E.C., p. 32-33. DIPUTACIÓ DE BARCELONA (1989). Pla Especial del Montnegre i el Corredor (Serralada de Marina). Aprovació definitiva 20-07-1989. [Inèdit]. DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2017). Rutes de llegendes i rondalles. Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Barcelona: Diputació de Barcelona, p. 42-45. GAVÍN I BARCELÓ, Josep Maria (1991). Maresme. Col. Inventari d'esglésies, 24. Barcelona: Pòrtic, p. 64. GRAUPERA I GRAUPERA, Joaquim (2001). "Notes sobre un conjunt de campanars gòtics del Baix Maresme i el Vallès Oriental". XVIII Sessió d'Estudis Mataronins. Mataró: Museu Arxiu de Santa Maria, p. 74-76. GRAUPERA I GRAUPERA, J.; BRIANSÓ I PALLÀS, A. (2007). El Maresme. [Vallbona de les Monges]: March, DL, p. 55. MADURELL I MARIMON, Josep Maria (1970). L'art antic al Maresme (del final del gòtic al barroc salomònic). Notes documentals. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana, p. 92. MAS, Joseph Pbre. (1920). Notes històriques d'Alfar. Barcelona: Tipografia Catalana Casals. MAS, Mn. Joseph Pbre. (1921). Notes històriques del Bisbat de Barcelona. Volum XIII. Barcelona: Tipografia Catolica Pontificia, p. 52-54. MAS, Joseph Pbre. (1923). Nota històrica. La Mare de Déu del Socors, del Corredor. Parròquia d'Alfar. Barcelona: Tipografia

Catalana Casals. RIERA I IBERN, Salvador (2002). "De Collsabadell al Santuari del Corredor". L'Aulet, núm. 3, p. 33-37. Santuari del Corredor: Mare de Déu dels Socors. [Barcelona]: Delegació del Patrimoni Cultural. Arquebisbat de Barcelona, 1999. [Http://www.poblesdecatalunya.cat/](http://www.poblesdecatalunya.cat/) [Consulta: 27-09-2017].

